

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878 Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879
NO. 148. — ŠTEV. 148. NEW YORK, MONDAY, JUNE 26, 1933. — PONEDELJEK, 26. JUNIJA 1933 TELEFON: CHelsea 3-3878
VOLUME XLII. — LETNIK XLI

DRZAVE Z ZLATO VALUTO SO PROTI AMERIKI

SOVJETSKI ZASTOPNIK PODPIRA VSAKO AMERIŠKO PRIPOROČILO NA GOSPODARSKI KONFERENCI

Med ameriškimi in ruskimi delegati je zavladalo veliko prijateljstvo. — Ameriški državni tajnik išče stikov z načelnikom sovjetske delegacije. — Evropske države, ki so obdržale zlato valuto, so proti vsakemu umetnemu višanju cen.

LONDON, Anglija, 25. junija. — Evropske države, ki so obdržale zlato standard, si na vse mogoče načine prizadevajo ustaviti gibanje za višanje cen, ki ga je po naročilu predsednika Roosevelta, spravila v tek ameriška delegacija.

Francija, Italija, Švica, Nizozemska in Belgija so stvorile blok proti Združenim državam in pravijo, da bodo odločno proti vsakemu umetnemu višanju cen. Nemčija, ki ima tudi zlato valuto, se jim pa v tem pogledu ni hotela pridružiti.

LONDON, Anglija, 25. junija. — Svetovna gospodarska konferenca zboruje že štirinajst dni, toda zaenkrat še ni opazati nobenih posebnih uspehov. — Delegatje študirajo ameriški program za notranje obnove in skušajo mednarodna prizadevanja prilagoditi Rooseveltovim načrtom.

Vsi delegati napeto pričakujejo prihoda ameriškega pomožnega državnega tajnika Moleya, ki je menda edini človek, kateri pozna Rooseveltove načrte in namene.

Splošno se govori, da bo po Moleyevem prihodu ameriška delegacija temeljito izpremenila svoje stališče, toda ameriški delegati smatrajo te govorice za smešne.

LONDON, Anglija, 25. junija. — Skupno delovanje ameriških in ruskih delegatov na gospodarski konferenci pomeni po mnenju raznih zastopnikov, da bodo Združene države mogoče v bližnji bodočnosti priznale sovjetsko Rusijo.

Sovjetski zunanji komisar Maksim Litvinov je podpiral marsikatero priporočilo državnega tajnika Hulla na gospodarski konferenci in mnogokrat je že bilo opaziti ameriške delegate, da prijazno govorijo z ruskimi delegati.

Ruski delegati so naznanili, da bodo v polni meri podpirali priporočilo državnega tajnika Cordella Hull, ki je zahteval, da se popolnoma opuste bojkoti, kvote in druge trgovske omejitve.

Litvinov je bil tudi na strani Jamesa M. Cox v borbi s francoskim finančnim ministrom Georges Bonnet za predsedništvo denarne komisije ter je tudi deloma odobril ameriški načrt za znižanje pridevanja žita.

Odnosaji med obema delegacijama je v odločnem nasprotju z odnosaji med ameriškimi in ruskimi zastopniki na razorožitveni konferenci v Ženevi. Tajnik Hull javno išče priložnosti, da govori z Litvinovim, medtem ko se je njegov prednik Henry L. Stimson kot načelnik državnega departmanta izogibal vsakega stika z ruskimi diplomati lansko leto v Ženevi.

Cox, William C. Bullitt ter Henry Morgenthau so se dolgo razgovarjali s sovjetskim komisarjem, ki dobro govori angleško.

V ruskih krogih je bila takoj po otvoritvi konference 12. junija razširjena govorica, da je Bullitt dobil naročilo, da prične s pogajanjmi za priznanje Rusije, kar pa so ameriški delegati zanikali.

LONDON, Anglija, 25. junija. — Da angleška vlada želi poravnati angleško-ruski spor glede trgovine, je razvidno iz tega, ker je angleški zunanji minister Sir John Simon povabil Litvinova za ponedeljek na kosilo.

Razgovarjala se bosta o sedanjem medsebojnem bojkotu, ki je posledica sodnijskega postopanja pro-

Bombna eksplozija v cerkvi sv. Petra

BALKANCI PROTI NEMŠKI NEVARNOSTI

Balkanske države hočejo ustanoviti blok proti nemški nevarnosti. — Rešiti hočejo Avstrijo. Trgovska zveza bo vključevala tudi Ogrsko.

London, Anglija, 25. junija. — Države, ki hočejo rešiti Avstrijo pred pritiskom nemškega tašizma, razpravljajo o pogodbi, ki bi dvignila njih trgovino in splošni gospodarski razvoj.

Iz zanesljivih krogov prihajajo vesti, kako skušajo države, ki se boje, da bi Nemčija spravila Avstrijo pod svojo politično oblast, postaviti ob Donavi močno zvezo, ki bi mogla kljubovati Nemčiji in njeni težnji po razmahu proti vzhodu.

Romunski zunanji minister Nikola Titulescu je imel dolg razgovor z bolgarskim in zunanji ministrom Aleksandrom Malinovom. Njegov namen je pregovoriti Bolgarsko, da se pridruži šestdržavni trgov. skupini, vključno Avstrijo in Ogrsko.

Poročila, da skuša Italija združiti Avstrijo in Ogrsko pod vlado nadvojvode Otona, niso v diplomatičnih krogih našla mnogo verjetnosti, toda iz njih je razvidno, da hoče Mussolini doseči trgovsko zvezo med državami, ki so nastale po razpadu Avstro-Ogrske. Vseled tega je verjetno, da bo Italija podpirala Malo antanto v njenem stremeljenju, da priključi v trgovsko zvezo tudi Avstrijo in Ogrsko.

Francija se tudi zavzema za tako podonavsko zvezo, zahteva pa, da je ta zveza samo gospodarskega in trgovskega, ne pa političnega značaja. Vse te države so po svoji legi gospodarski blok, toda vse prizadevanje Lige narodov dovesti te države, da bi sklenile carinsko zvezo, se je razbilo na političnih cereh.

Politični opazovalci z zadovoljstvom gledajo na sedanji razvoj, katerega je prišlo strah pred Hitlerjevo politiko.

Za tem trgovskim in gospodarskim blokom pa tiči politični blok, ki bo najbrže postal važna skupina, ki se bo kot peta članica pridružila sedanjim štiridržavni pogodbi. To bi pomenilo, da bi bila izpolnjena dolgo negovana želja češkega zunanjega ministra dr. Beneša, in kar je bilo jasno povedano na zadnji konferenci Male antante.

Četudi se stavijo temu gospodarskemu bloku nasproti še velike težkoče, vendar je to vprašanje tako dozorilo, da zblizanje šestih podonavskih držav ni izključeno.

Naročite se na "GLAS NARODA", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

ti angleškim inženirjem zaradi špijonaže v Moskvi. Dva inženirja se še vedno nahajata v ječi.

Litvinov je pri neki priložnosti omenil, da je sovjetska vlada pripravljena pogajati se z angleško vlado glede izpustitve obeh angleških inženirjev iz ječe, ako Anglija prekliče bojkot ruskega blaga.

MORNARICA JE SPREJELA "MACON"

Po gladkem poletu iz Akrona je bil zrakoplov "Macon" pripeljan v Lakehurst. — Z njim se je peljal admiral King.

Lakehurst, N. J., 25. junija. — Novi mornariški zrakoplov Macon je po gladkem poletu iz Akrona prišel v Lakehurst. Vseled močnega vetra je vzel več ur, predno ga je bilo mogoče spraviti v hangar.

Admiral Ernest J. King, ki je naslednik admirala Williama A. Moffetta kot načelnik zrakoplovnega departmanta, je bil na krovu Macona.

Admiral King je z novim zrakoplovom zelo zadovoljen ter pravi, da je mnogo boljši kot pa je bil ponesrečeni Akron. Pri gradbi Macona so bile izvršene mnoge izpremembe. Dasi zrakoplova niso gojili do skrajne hitrosti, je vendar vozil po 65 milj na uro. Doseže pa tudi hitrost 83 milj.

Macon ima 15 častnikov in 75 moč posadke. Na potu iz Akrona v Lakehurst je bilo na krovu devet uradnikov Goodyear-Zepellin družbe in trije glavni inženirji, ki so zgradili zrakoplov.

Zrakoplov Los Angeles, ki je bil postavljen izven službe, je še vedno v dobrem stanju in ga je mogoče v kratkem času pripraviti na polet, kar bodo mogoče tudi v kratkem poskusili.

POGAJANJA MED BOLIVIJO IN PARAGVAJEM

Buenos Aires, Argentina, 25. junija. — Nekateri odlični Bolivijci in Paragvajci so pričeli razpravljati o tem, da bi prišlo do mirovnih pogajanj med obema državama brez posredovanja kakršne tretje države.

Ta razgovor napreduje v prijateljskem duhu in je upati, da pride do pogajanj med vladnimi zastopniki. Zastopniki latinskih držav so prepričani, da bo mogoče spor med obema državama zaradi Chaco okraja v kratkem poravnati.

Medtem ko drže popolno tajnost sedanje razgovore, se je vendarle izvedelo, da skušajo pričeti pogajanja na podlagi pogodb med obema državama iz let 1879, 1887 in 1894. Katerakoli pogodba se vzame za podlago pogajanj, je Bolivijci pristajališe ob morju zagotovljeno. Za to pa bo morala Bolivija odstopiti Paragvajcu precejšen del ozemlja.

Bolivijci so se pred pričetkom deževne dobe ni imela nikakega uspeha in Paragvajci so vsled dolgotrajne vojne utrjeni, tako da ne morejo samo že držati svoje postojanke. Vseled tega je vojaštvo prepričano, da na bojnem polju ne bo prišlo do poravnave, vsled česar je potrebno, da rešite obe državi svoj spor potom pogajanj.

POGAJANJA ZA PRODAJO ŽELEZNICE

Zastopniki sovjetske in mančukuo vlada se shajajo. — Japonska je pripravljena posredovati.

Tokio, Japonska, 25. junija. — Pogajanja za kitajsko vzhodno železnico se bodo v kratkem pričela.

Načelnik urada za zunanje zadeve na Daljnem Istoku Benedikt Kozlovsky in podpravitelj kitajske vzhodne železnice Stefan Kuznetsov sta prišla v Tokio in bosta skupno s sovjetskimi poslaniki Yurenevom tvorila rusko komisijo.

Mančukuo delegata nadomestni zunanji minister Ohaši ki je Japonec je že tudi v Tokio. Ohaši in mančukuo poslanik v Tokio general Tung Su-yuan bosta zastopala Mančukuo. Japonska vlada ni postavila svojih delegatov toda zunanji minister grof Učida bo velno pripravljen za posredovanje.

Časopisje, ki pričakuje, da bodo ta pogajanja uspešna, imenuje že sedaj to železnico severno mančukuo železnico. Na vprašanje ako je Rusija pripravljena prodati tudi usursko železnico, je sovjetska vlada odgovorila, da je se prezgodaj o tem govori.

Peiping, Kitajska, 25. junija. General Feng Yu-hsiang, ki se je uprl proti vladi v Nankingu, je ukazal trem svojim generalom, da napadejo Kuyuan in Čaharter da prodirajo proti Dolom. Kak namen ima general Feng s tem, ni znano, toda je najbrže posledica neuspešnih pogajanj s vojnimi ministrom Ho, ki želi potrpežljivo nadaljevati pogajanja, da ne bi bilo treba odločno nastopiti proti Fengu.

Ker je v nevtralnem ozemlju severne Kitajske postavljena samostojna vlada, železnica med Peipingom in Šanhajkwan ne obratuje. Vseled tega se inozemci ne morejo odpeljati v svoja poletna bivališča v Peiraho in Čingwang-tao.

POROČILO O MATTERNU NI RESNIČNO

San Francisco, Cal., 23. junija. Ameriška radijska postaja v San Francisco ne veruje, da bi bilo radijsko poročilo iz severozapadnega dela Sibirije o ameriškem letalu Matternu verjetno. Poročilo je prišlo v ruskem jeziku.

Ameriški radio operatorji so sporočili, da so prejeli poročilo, ki vsebuje edino angleško besedo "aeroplan". Domnevajo, da je to poročilo s postaje RMAZ v Čukotski v Sibiriji.

Seattle, Wash., 23. junija. — Močne brezzične postaje ob severnem Pacifiku so prestregle slabotne znake SOS in "aeroplan".

Ker se je v severnem Pacifiku izgubil letalec Mattern, zato nekateri mislijo, da se ta poročila nanašajo nanj.

Radio operator Ed Stevens, ki je sprejel sporočilo, je jasno razločil označbo RMAZ, katere postaja se nahaja v Vladivostoku.

Tudi mornariški operatorji, ki so sprejeli poročilo, zatrjujejo, da so bili znaki tako slabi, da jih ni bilo mogoče razumeti.

MED TISOČI VERNIKOV JE NASTALA STRAŠNA PANIKA

VATIKANSKO MESTO, 25. junija. — V stolpišču bazilike sv. Petra je danes eksplodirala bomba in sicer ob času, ko se je nahajalo v baziliki več tisoč oseb. Med verniki je nastala panika. Bombo je pustil neki obiskovalec v garderobi, ki je oddaljena trideset korakov od glavnih vrat.

NAČELNIKA FAŠISTOV ARETIRALI

Frauenfeld je bil aretiran. Dollfuss se ne zmeni za svoje nasprotnike. — Dobil je grozilna pisma.

Dunaj, Avstrija, 25. junija. — Voditelj avstrijskih nazijcev Alfred Frauenfeld je bil aretiran. S tem je vlada pričela izvrševati svoj načrt, da zatire fašizem v majhni Avstriji. Frauenfeld je bil aretiran v Celovcu na Koroškem, ko je ravno hotel pobegniti čez mejo v Italijo.

Minister za javno varnost Emil Fey je razpravljal o pripravljenosti z vojaškimi, policijskimi in orožniškimi oblastmi.

Protivladni pozivi, katere je razmetal nad Lincom nek nepoznan aeroplan, so zelo razburili dunajsko časopisje. Poziv je pozival prebivalstvo na boj proti Dollfusu, da se naj poslužuje vsakega sredstva, s katerim je mogoče ovrči Dollfusovo vlado. Na ta poziv je Dollfuss odgovoril sledeče:

Ne samo mi, člani vlade, temveč vse oblasti skupno s policijo in orožništvom so pripravljene braniti domovino z zadnjo kapljo krvi.

Kancler, ki je pravi diktator, je povedal, da je zadnji čas dobival grozilna pisma proti sebi in proti svoji ženi.

Nazijska organizacija je bila pred enim tednom odpravljena, ko je preiskava dokazala, da so bili fašisti odgovorni za bombe, ki so se razpočile na več krajih države. Nemiri se še vedno nadaljujejo; več telefonskih žic je bilo prerezanih.

Ko je kancler Dollfuss prišel govoriti na nekem shodu, je zaklical nek socialista: — Gospod kancler, držite se ustave.

Socialista, ki je to zaklical, so takoj obkolili orožniki in ga aretirali. V nekaj minutah je bil zaprt v eno od celic. Dollfuss je nadaljeval svoj govor.

Vlada je odredila veliko patriotsko slavlje. Po naročilu vlade je bilo po gorah po celi Avstriji zažganih nad 5000 gramad. Vse garnizije so dobile povelje, da artilerija odda 21 strelcov. Na mejah bodo žareli svetlobni napis: "Živela Avstrija!"

Berlin, Nemčija, 25. junija. — Nemška vlada kaže vse svoje nasprotje proti Avstriji. Odredila je, da morajo vsi židje, ki so avstrijski državljani, zapustiti deželo. Vseled tega prikaže v Avstriji vsak dan veliko število židov iz Nemčije.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

Eksplozija se je završila par minut po dvanajsti uri, ko je bila končana velika masa. Poškodovane so bile štiri osebe, ena med njimi težko.

Papeževa garda in italijanska policija sta uvedli skupno preiskavo.

Aretiranih je bilo več oseb, katere so morali že proti večeru izpustiti, ker jim ni bilo mogoče dokazati nikake krivde. Oblasti ugaibajo, kaj bi bil motiv dejanja, pa ne morejo priti do nobenega pravega zaključka.

Papeževa garda je izpraznila cerkev, ki je bila nato ves dan zaprta.

Državni tajnik kardinal Pacelli je obvestil o dogodku papeža, ki je podelil ranjenemu svoj blagoslov.

To je v dveh letih že drugi bombni atentat, ki je bil vzporeden v bližini cerkve sv. Petra.

POPLAVE NA KITAJSKEM

Reka Yangtse je poplavlila predmestja Hankowa in Nankinga. — Narasčata tudi Rumena reka in Veliki kanal.

Šanhaj, Kitajska, 25. junija. Prihodnji trije dnevi bodo najbolj kritični v poplavi okoli Hankowa. Ako reka Yangtse naraste še 12 palecev, bo povzročila pogubonosno povodenj, kakršna je bila pred dvema letoma.

Kiukiang, ki se nahaja sredi med Nankingom in Hankowem, je popolnoma preplavljena. Preplavljena so tudi predmestja Hankowa in Nankinga. Wušang in Hanyang. Poznavalec razmer pravijo, da bo Hankov popolnoma zalit, ako se to vreme nadaljuje še dva dni. V Hsiakwanu, v predmestju Nankinga, stoji voda več palecev visoko.

O povodnjih poročajo iz več krajev soverne Kitajske, kjer je nevarnost, da prestopi voda bregove Velikega kanala v provinci Hopei.

Šanhaj, Kitajska, 25. junija. Velika nevarnost povodnji preti od Rmene reke, ki bo po mnenju izvedencev zapustila svojo strugo velikem ovinku v severnem delu Honan province in se bo vrnila v svojo staro strugo skozi vzhodni Honan in severni Kiangsu proti morju.

Ako se to zgodi, bo to nesreča velikanskega obsega, kajti po dolini, po kateri bo izbrala svojo smer, prebiva mnogo milijonov prebivalcev in ozemlje meri več tisoč kvadratnih milj.

Iz severnega Honana teče Rmena reka skoz Šantung od leta 1854, do kadar je tekla skozi 500 let po strugi, po kateri bo sedaj obrnila svojo pot.

Zaradi velike škode, katere povzroča Rmena reka s svojimi poplavam, jo Kitajci imenujejo "bolečina Kitajske".

...da in 3. Teilungsgeld.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ČAROBNI KOTEL

Starojaponska pripovedka.

Kdo je tat? Biti mora eden izmed služinčadi, kajti nihče drugi ne bi bil odkril dohoda do spalnice ministra Itoja in njegove soproge. In v tej spalnici se je nahajal že prejšnji večer kogai (Kogai je starojaponski okrasek za lase za poročene ženske v obliki dolge palčice) ministrice žene. O tem sploh ni dvoma: Itova soproga ga je sama postavila poleg stojala za soprogov meč, in glej, prihodnje jutro je izginil.

Ukradeni kogai je darovala gospoj Ito mati na poročni dan. Bil je to izredno krasen izdelek svoje vrste, izgotovljen iz črne ebenovine, od katere so se zelo okusno odražali izpreminjajoči se biserni okraski in pa v zlatu izdelane krizanteme.

Dekle so tajile, Zaman so bila vsa vprašanja; tatice ni bilo mogoče pripraviti do priznanja niti z doletro niti z grožnjami.

Tedaj se je obrnil gospod Ito do znamenega pomagača v sili, do gospoda sodnika. Ta je ukazal preiskati ministrove hiše. Vendar so našli in ugotovili samo to, da se vloga ni bil mogel izvršiti od zunaj ter da mora biti tat vsekako med deklami.

Tedaj pa je sodnik povabil svojo žensko služinčad nekoga dne k sebi.

Ta je ogledoval pred njim kleče, če dekle po vrsti in govoril:

"Ena izmed vas dekel je morala ukrasti gospodaričin kogai, in ta svoji kazni ne uide. S prostovoljnimi priznanjem bi pa tatica olajšala in zmanjšala svojo krivdo. In jaz bi ji odmeril kazen milejšo. Še je čas — torej — katera je vzela kogai?"

Ne da bi si vedela pomoči so zrla dekleta drugo drugemu v osuplo obraz, vendar ni hotela nobena priznati.

"Če ne gre drugače, pa prinesite čarobni kotel!" je zapovedal sodnik.

Tri tesnobne minute so prešle in tedaj sta stopila dva sodna služabnika v dvorano in privlekla s seboj težek bakren kotel, ki je bil nenavadno velik.

Dekle so obledele in so se rinile trepetajoč kolikor daleč mogoče proč od bližine črnega nestvora.

Kaj pride še iz tega? Kaj jih bo dal sodnik mučiti v vrelem olju? Zakon je tedaj poznal pač tudi podobna sredstva, da se prisili zakrknjeni grešniki do govorjenja in priznanja, vendar se je človeški čut tega sodnika protivil mučenju v vsaki obliki in sodnik se je mučnje vedno tudi izognil, samo če je bilo to mogoče.

"To je," je rekel resno in svečano, "čarobni kotel, ki ima moč prinesiti na dan in odkriti tudi najbolj skrito dejanje. Kakor vidite, je ta kotel debelo namazan s sajami. Ve pojdete zdaj druga za drugo z v stran obrnjenimi obrazi mimo kotla in hoste pri tem z levo roko povlekle po po kotlu. Roke nedolžnih se pri tem ne bodo umazale s sajami, marveč bodo ostale čiste in

bele. Grešnico pa bo kotel takoj izdal, kajti njena roka postane črna kakor nje dejanje. Zdaj pa pojdite!"

Trepetajoč, z v stran obrnjenimi obrazi, je šlo osem dekel mimo kotla. S tresočo se roko so povlekle po steni tajinstvene posode.

Nobena pa ni trepetala bolj od Tsuye, najmlajše med osmimi deklami — in ko se je približala strahotnemu kotlu, se ji je rodila v zadnjem trenutku še ena rešilna

misel: kaj, če bi se kotla sploh ne dotaknila? Ne da bi se preveč približala strahotni čarobni posodi! Vse šlo šle mimo in so poklekile le spet pred sodnika.

Ukazal jim je visoko dvigniti levo roko, in — glej! sedem rok je bilo umazanih od saj, osma pa je bila čista in brez madeža.

"Kam si skrila ukradeni kogai? Ti si tatice! Priznaj!" se je zadel sodnik na blede Tsuyo.

In Tsuya je priznala

NA SVETU JE MNOGO ZLATA

Ravnatelj washingtonske kovnice je objavil v poročilu Narodnega geografskega društva članek, ki v njem pravi, da je na zagoneten način izginila polovica zlata, kar ga je pridobil svet od odkritja Amerike po Kolumbu. Friderik Simplicij je pripravil za omenjeno društvo zanimivo razpravo iz zgodovine zlata in neprestanega iskanja te dragocene kovine tako v času barbarov, kakor tudi pozneje, ko je bil svet že civiliziran. Zlato je vedno igralo v zgodovini sveta najvažnejšo vlogo. Kdo ve, koliko solz in krvi je bilo že prelito zaradi te dragocene kovine.

Dokler so rabili zlato samo kot osebni okras, za posode ali v dekorativni umetnosti, je vplivalo samo na usoda tistih, ki so ga imeli, kakor v Peru in Mehiki ali pa ko je Rim plačeval zlato barbarom, da bi se rešil pustošenja in izkoriščanja. Ko je pa prišlo zlato v splošno rabo kot denar pri vseh narodih, je začelo vplivati na ves svet. Samo polovica svetovne produkcije zlata od odkritja Amerike je lahko zdaj definitivno klasirana, samo o tej polovici vemo, kje je in kdo je njen lastnik, pravi ravnatelj ameriške kovnice.

Od leta 1492 so pridobili po uradnih podatkih na vsem svetu za 22.413.757.117 dolarjev zlata. Od te količine je bilo pridobljenega okrog 80% zlata od leta 1860. Za zlato valuto imajo zdaj narodi sveta v zalogi in obtoku 11.940.000.000 dolarjev. Ostalih 10 milijard se je večinoma porabilo tam, kakor prej. Tako so porabili v Ameriki v industriji predlanskim od 49 milijonov dolarjev v zlato, pridobljenem v Ameriki, celih 29 milijonov.

V Evropi je bilo v času, ko je nastopil Kolumb prvo pot proti zapadu, manj zlata, nego ga ima zdaj ta ali oni ameriški magnat. Del tega zlata je pridobila Evropa sama, nekaj ga je pa iztrgala drugim državam. Nekaj zlata je porabila v trgovini z Indijo in Orijentom. Indija je v prejšnjih časih požrla največ zlata. Še zdaj imajo indijski prireji in vladarji v tajnih zakladnicah skritega mnogo zlata. Od leta 1873 do leta 1930 je znano, da je uvezila Indija za 2.800.000.000 dolarjev zlata.

Po svetovni vojni je začel ves svet

naglo množiti zaloge zlata, ki so narasle približno za 6.800.000.000 dolarjev. Povečanje zalog zlata gro od leta 1922 v prvi vrsti na račun večjega pridobivanja v Južni Ameriki in Kanadi. Samo lani so pridobili po svetu za 460 milijonov dolarjev zlata. Strokovnjaki pravijo, da je večina ležišč zlata po svetu že odkrita. Javno je tudi, da so najbogatejša ležišča sveta že davno odkrita. Vendar pa slišimo še vsako leto o odkritju novih ležišč zlata in ljudje še vedno hodijo na lov za zlatom v neznane kraje, kamor jih žene upanje, da bodo kar čez noč obogatili.

PRVA BELA ŽENA V MEKKI

Lady Evelyn Cobboldova, 66-letna dama, ki se je vrnila te dni iz Arabije v London, se lahko pohvalja, da je prva bela žena, ki je bila v Mekki. Lady, sestra komorika kralja Georga Earla Dunmorskaga, je že pred mnogimi leti prestopila v mohamedansko vero. S svojim romanjem v Mekko in podreditvijo predpisanim obredom je dosegla sedaj naslov "nadi" kakor se imenujejo moški "hadi". Lady Cobboldova je morala pri vstopu v sveto mesto odložiti evropsko obleko, obleči orientalsko žensko obleko in si zagrniti obraz. Na poti skozi puščavo je bila oblečena belo, kakor zahtevajo od romarjev stare tradicije.

O hramu v Mekki pripoveduje, da je fantastično lep, zgrajen je iz belega marmorja in ima štiri čarobno okrašena vrata, skozi katera gre lahko vanj 200.000 romarjev. Znamenita kaaba je štirioglati kameno stolp brez oken. Ima samo ena vrata, v njem so ogromni zakladi zlata in draguljev, ki so jih darovali mohamedanski knezi na božji poti. V to zakladnico sme vstopiti samo kralj Ibn Saud, bos, gologlav in v belem oblačilu. Kralj požre tla z vodo iz svetega studenca Semzemskega.

NAJBOLJŠI SLOVENSKI ROMAN "GRUNT"

(Spisal Janko Kač)

kar jih je izšlo po svetovni vojni, ima v zalogi

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Cena

\$1.50

ČUDEN BOGATAŠ

Angleški baron Arnold Bowden je čudak posebne vrste. Živi v največjem razkošju, ima pravilčen grad, kjer je samo spalnice 42, da drugih sob niti ne omenjamo, v Londonu ima v najlepšem hotelu najeto celo nadstropje, je gospodar ogromnih posestev, kjer se leskeče 17 jezer, polnih najdražjih rib, pa vendar noče plačati oblik, ki jih je naročila njegova žena, da bi mogla dostojno nastopati v družbi. Tvrda, ki jo je doletela čast, da bi mogla oblačiti lady Bowdenovo, je predložila nedavno račun v vrednosti 1781 funtov, pa jo je čudaški baron zavrnil in moral se je obrniti na sodišče.

Pred sodiščem je nesrečni mož odkril svoje sree in razvejal jezik. Povedal je, da je njegovo 7 let trajajoče zakonsko življenje nepretrgano veriga prepričev, z ženo, ki je zapravila ta čas že nad 5 milijonov funtov, večinoma samo za obleke. Zagovorniki potratne žene in zavrnjenega krojača so skušali prepričati sodišče, da so izdatki Bowdenove primerne razkošnemu življenju njegovega moža. Sodišče pa ni dalo prav niti ženi, niti možu. Tvrda ima pravico po plačilu, toda račun mora predložiti lady Bowdenovi, ne pa baronu, ki čuti razumljiv odpor proti takim računom.

NEVARNI ZAJCI

Z dermatološke klinike varšavske univerze so bili ukradeni dve trije zajci. Ko so tatvino odkrili, je nastalo silno razburjenje. Kajti dva zajca stao bila cepljena z bacili raka, tretji pa z bacili sifilisa. Policija je takoj mobilizirala ves svoj aparat in začela iskati ukradene zajce. Kmalu je ugotovila, da je kupil vse tri zajce lastnik manjše varšavske kavarne Andrej Rombel.

Z bacili raka cepljena zajca sta bila še živa in so ju kavarnarju seveda takoj vzeli, tretji zajec je bil pa že ubit in kavarnar je z njim postregel gostom, ne da bi vedel, da jim je dal z zajčjo pečenko obenem tudi bacile sifilisa. Če so bili bacili med kuhanjem odnosno pečenjem uničeni, si lahko eni, ki so zajčka pojedli, samo čestitajo. Seveda je pa to še veliko vprašanje. V največji nevarnosti je bil kuhar, ki je zajca pripravil. Med gosti Rombelove kavarne je nastalo seveda silno ogorčenje, ki bo ugled kavarne močno omajalo.

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

Kaj mu je kazalo storiti? Kje je bila njegova dolžnost?

Kar je planil k zibelki, kakor da ga je poglajala k nji nepremagljiva sila. In tam, sklonjen nad plakajočim otročičkom, ga je skušal potolažiti z božanjem in poljubi.

In nesrečnej je dobro čutil, da ga nežnost premaguje, da ne bo mogel doprinesiti strašne žrtve, ki jo nalaga svojemu sreč, če bo še nekaj časa okleval.

Vsako minuto je bil omahljivejši.

— Moj bog! — je vzkliknil povzdignjenih oči, — če mi je šinila ta misel v glavo, ali mi je nisi vdahnil ti?

In pod vplivom misli, da dete ne bo več trpelo, da bo tudi Tereza rešena, je Mihael vstal in stopil k štedilniku, ki je služil zdaj, ko se ni več kurilo v njem, za mizo, in ki se je na njem valjalo nekaj emuj.

V hipu, ko je zapuščal podstrešno sobico, kjer čakala nesrečno mater po prebujanju najstrašnejša bolelost, je hotel Gerard napisati Terezi vsaj nekaj vrstic, ki bi ji povedale, kako obupen korak je storil, da reši nedolžnega otročička gladi in smrti.

Kleče pri štedilniku, namakajoč s solzami papir, ki ga je bil našel med emujami, je naglo pisal. Ko je bila napisana z drhtečo roko zadnja beseda, je Mihael naglo vstal in vzel otročička v naročje, rekoč:

— Pojdi, ubogo dete, če tu nima sestrada in izčrpana mati niti kosčka kruha, če ni zate, zlati angelček, niti kaplje mleka... vsaj ljudje ne bodo mogli trditi, da nisem poskusil vsega, da te iztrgam smrti! In če bog da, da pojde vse po sreči... ko dorasteš, ko boš razumela življenje, ne boš preklinjala svojega uboga očeta, ki te zapuša, prepuša javni dobrodelnosti...

Ko je govoril o odhodu, so mu pritekli solze po licih... Intenje mu je dušilo glas.

Pritisnil je zadnji poljub na ledeno hčerkino lice, odvrnil je pogled, da bi ne videl matere, ki jo je hotel za vedno ločiti od njenega otročička, in ves iz sebe je zapustil podstrešno sobico.

Zunaj je takoj obstal, ustrašil se je snega in poledenelih hodnikov. Kaj če bi spodrsnil in padel s tem dragim bremenom v naročju! Pogumno je sezul čevlje in krenil na pot bos.

Hitel je naprej dolgih korakov, kajti do noči ni bilo več daleč; zvonovi v cerkvi Matere božje so že vabili k večernicami. Hitel je čez most, vodeč k City, in krenil v zakotno ulico, kjer se mu ni bilo treba bati, da bi koga srečal. Zdelo se mu je, da je stori zločin, in bal se je, da bi ga kdo ne videl.

Na vogalu ozke ulice je zagledal cerkev z zasneženimi stopnicami; veter je bil nanesel snega tja gori do cerkvenih vrat.

In na te stopnice je nameraval položiti svojega otročička! Pogum ga je začel zapuščati in solze so mu znova zalile oči v hipu, ko bi moral doprinesiti to kruto žrtve. Končno je poskusil premagati se in počasi se je približal stranskemu vhodu.

— Ali bom imel dovolj moči, da zapustim otročička? — je pomislil. In ko se je sklonil, da bi položil svojo ubogo Henriko na sneg, se je razlegel blizu njega v sree segajoč krik.

Spanje nesrečnih je redko dolgo, pač pa ima to dobro stran, da jim vrne malo miru in z njim tudi nekaj moči.

Tako je bilo tudi s Terezo. Odpirajoč oči je začutila manjšo slabost; noč je bila tako temna, da ni razločevala ničesar okrog sebe, in ker strahu sploh ni poznala, sta se ji zdela tema in tišina v sobici dobro znamenje. — Ljubljani bitji sta počivali tu kraj nje... in potem... sanje, ki jih je sanjala, bi se prav lahko uresničile.

Slišala je, da malo duševnega in telesnega počitka čisto zadostuje, da se vrne materi mleko, ki ji je bilo zaradi silnega razburjenja in izčrpanosti usahnulo. In zdelo se ji je, da se ji je mleko vrnilo. Kolika sreča, če bi bilo to res! Ni ji bilo težko prepričati se o tem, pa je vendar oklevala: razočaranje bi bilo tako kruto! — Počakajmo še malo, — je pomislila. Toda ta negotovost ji je postajala neznošna; segla je z roko za nedrja in radostno je kriknila, ko jo je potegnula naza.

— Mihael, zbudi se!... Prinesi mi hčerkinco!... Naša Henrika je rešena!... Rešena!

V nepopisni radosti je našla nepričakovano moč. Vstala je in stopila proti zibelki, rekoč:

— Odgovori mi vendar, Mihael!... Kaj si tako trdno zaspal? Nič!... Niti besedice, niti diha!

Tereza je začutila, kako se ji je skrčilo srce.

Za hip je pomislila na grozno nesrečo. Ali ni bila ta tišina dokaz, da je ubogo dete mrtvo in da je storil nesrečni oče pred otročičkovim trupelcem obupno dejanje?

Toda to misel si je takoj pregnala iz glave.

— Odšel je z doma, — je pomislila, — Ubogi, dragi mož, napeti hoče zadnje sile, da naju reši... Kdo ve! Morda se mu pa posreči omehčati sosede... Toda zakaj se tudi dete ne gane?... Otroci ne spe, če so lačni.

Vsa v skrbeh je napravila Tereza še nekaj korakov v temo in tako je prišla čisto blizu zibelke, ki jo je previdno otipavala, da bi ne zbudila uboga otročička, ki je o njem mislila, da spi.

Kar je grozno kriknila.

Zibelka je bila prazna!

— Kje je moj angelček? Da bi ga bil Mihael odnesel? Zakaj?... —

— Ne, ne, najbrž sem se zmotila, — je šepetala z drhtečim glasom.

In premagujoč svoj nemir je stopila k štedilniku. Tipajoč je našla končno kresilo. V onih časih kresila se niso bila udobna; z velikim trudom se ji je posrečilo prižgati svečo, zataknjeno v glo razbire steklenice.

Obrnila se je zopet k zibelki in skrbno je nastavila roko pred plamniček sveče, kakor bi se bala, da bi premočna luč ne zbudila otroka.

Zdaj ni bilo nobenega dvoma več; zibelka je bila res prazna! Mihael je bil odnesel svojo hčerko!

Toda Tereza se te misli ni prav nič ustrašila; nasprotno, celo pomirila jo je.

— Ubogi prijatelj, — je zamrmrala sama pri sebi, — zati je v sebi ves ponos, vse samoljubje; najbrž je šel prosit, beračit. Morda se bodo ljudje usmili vsaj nedolžnega otročička, če že za očeta in mater nimajo srca. Skleniti roke! On, tako ponosen!... Ubogi Mihael! — je vzdihovala.

Potem se je pa lotila nemarnost; nesrečna žena, ki se je tako lovila za negotovimi nadanji, je odprla vrata, stopnila na stopnice in dolgo napeto poslušala.

Nič! Nobenega glasu, nobenega odmeva korakov, ki bi pod njimi škripale črvice stopnice.

Mihael se ni vračal.

Vsaka minuta je polnila njeno dušo z večjim nemirom, ki se je kmalu umaknil strahu. Vsa iz sebe je začela Tereza hoditi po sobici sem in tja.

Stokrat je odprla vrata in napenjala sluh, toda zaman. Končno se je vrnila k zibelki in jo objela z obema rokama.

Njene oči so nemirno iskale po kotih sobice, kakor bi upala, da zdaj zdaj zagleda Mihaela, kako ji podaja Henriko.

To je bila že bolesta fantazija oslavljenih možganov... Kar je opazila nesrečnica košček papirja, ki ga je bil Mihael položil na štedilnik.

(Dalje prihodnjič)

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. Vse naše dolgoletne skušnje Vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, budiš priročno za povratna dovoljenja, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljam Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna
"Glas Naroda"

DEŠČINA

ROMAN
IZ
ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

56

Dalje nista mogla več govoriti. Molče si stojita nasproti, zrela si v oči, kot bi hoteli pogledati v sree. Ralf bi bil najrajši v svoji prekipeljavosti sreči zavriskal in tud v sree Eve Marije je vse odmevalo kot zvonjenje zvonov, ker je čutila, da jo ljubi mož, ki ji je stal visoko nad vsemi drugimi — in — da ga je tudi sama ljubila.

Tako stojita še v tihi zatopljenosti, nezmožna, da bi se odtegnila čaru tega trenutka in tudi tega nista hotela storiti, ko se odpro vrata in Henrik vstopi. Zelo se je potrudil, da je njegova zunanjost ugodno vplivala. Preko gostih las si je napravil ravno prečo; obleka je bila skrbno zlikana in tudi srajca in ovratnik sta bila brez hibe. Samo ovratnica mu je stala nekoliko po strani.

Eva Marija to takoj opazi ter jo s srmežljivim nasmehom poravnava.

— Pustil si naju čakati, Henrik, — pravi z negotovim glasom.

Poljubi ji ajene prste, ki so se ga dotikali.

— Ne prepričaj se, Eva Marija. Moraš mi oprostiti. Ralf, toda ta presmeta ovratnica mi da vedno toliko dela.

Ralf se zbudi iz svoje zatopljenosti ter veselo gleda v prijateljev obraz.

— Ali si že povedal gospici sestri, da se tikava?

— Gotovo; to je bilo prvo — potem ko sem se v svoji razburjenosti zagovoril in izdal, da si me rešil iz življenjske nevarnosti.

— Slišal sem že, da si žalibog storil.

— Samo ne prepričaj se — in — to bi me bilo tudi zadržalo, ako ji ne bi mogel povedati, da se imam tebi zahvaliti za svoje življenje. Drugače sem ji s podrobnostmi prizanesel — toda — vendarle se je zelo prestrašila; ženske so tako strašno občutljive. Popolnoma je prebledela, četuri me je videla pred seboj zdravega.

Eva Marija se je zopet pomirila.

— To ni bilo nič čudnega! In če svojega šola na glavi ne bi bil na čas našega gosta tako lepo poravnal, bi te zlasala, ker se bli zopet tako nepreviden.

Smeje in varno potegne Henrik z roko preko las.

— Ralf, ali imaš tudi ti tako sestro?

— Ne, nimam ne sestre, ne brata!

— Hotel sem samo izvedeti, ako imajo vse sestre tako veliko veselje lasati brate, ako so kaj napravili.

Vsi trije se smejejo in Eva Marija vpraša Ralfa, ali je popolnoma sam na svetu, ali pa še ima še starše.

— Samo še očeta; mati mi je umrla pred petimi leti za hripa, ki je tedaj epidemijo nastopila. Moj oče pa je še zelo trden.

— Potem vas je še vedno mogoče zavidati, gospod doktor. Zdalj pa gremo k večerji.

Ralf uljudno ponudi Evi Mariji roko in v njem vstane vroč občutek, velike sreče, ko začuti njen majhno roko na svoji roki. Henrik sledi obema z zadovoljnim nasmehom; dobro je opazil za drugega obeh, ko je stopil v sobo. Toda pri mizi jima je s svojim živahnim govarjenjem pomagal, da jima je kmalu prešla vsa zadrega. Tud Ralf je pozabil vse težke in mučne stvari. V prijetnem družabnem krogu, v družbi lepega, ljubljene dekleta in svojega mladega prijatelja se je počutil kot v raju. Od smrti svoje matere ni več občutil blagoslova ženske roke, ki tako olepša dom. Več let je živel samsko življenje, četudi se je večkrat peljal domov k očetu, vendar ni bil več oni prijetni dom, katerega so sedaj upravljali plačani služabniki, po katerem pa je ves čas tako zelo hrepenel.

Ralf je bil človek živega družinskega smisla s hrepenenjem po prijetnem domu. V vili Melanija se nikdar ni počutil prijetno, ne glede na sovraštvo proti Mertensu. Tam je Ralf opazil, da so vsi med seboj trdi in hladni, četudi srce gospodinje ni bilo brez ljubezni. Pohitvo je bilo krajno in drago, povsod je vladal red in čistost, toda prijetnih medsebojnih odnosov ni bilo v tej družini.

Toda v Rodenbergovi vili mu je vedno zelo ugajalo, tudi še za življenja starega gospoda, pa če je bil v veliki družbi ali pa sam edini gost. Vedno je občutil, da veže vso družino iskrena skupnost. Danes pa je to še mnogo bolj občutil, ko je mogel pogledati v sree Eve Marije. Vedno bi se rad hvaležno poljuboval njeno majhno roko, katero mu je podala ta krasni, mirni večer, ta večer polni sladkih tajnosti in pričakovanja. Ravno po tem tako razburljivem dnevu mu je bilo raztreseno napetih živcev posebno prijetno. Prijetni mir, ki je vel iz Eve Marije, ga je objemal in čutil je, da te ga večera ne bo nikdar pozabil.

Tudi Eva Marija je izgledala, kot bi bila popolnoma zamrežena v sanje, polne obljub. Saj je tudi sama pogledala v sree moža, katerega je, to je sedaj vedela, že ljubila, odkar ga je poznala, kateremu pa je šele zadnje čase potom Henrika pristopila bližje. Vsa blažena je čutila, da se je v njegovi bližini razlival čut prijetnega zavetja, katerega se nikdar ni tako občutila.

In bilo ji je prijetno, da je bila njemu dolžna zahvalo. Oči ji zaleskečejo, ko se Henrik v iskreni hvaležnosti skloni čez mizo in Ralfu stisne roko, kot v globoki ginjenosti. In ko nato Ralfove oči izžarivajo tako iskreno prijateljstvo do brata, tedaj se ji sree razširi in ogreje. Veselilo jo je, da sta se Ralf in Henrik tako razumela, da sta postala tako dobra prijatelja navzlic razliki v starosti.

In nad vsem tem je pozabila, da bi se dalje izpraševala, kaj se je popoldne pripetilo in kako je mogel Henrik zaiti v tako veliko nevarnost. Kajti, da vse ni bilo tako priprosto in malenkostno, kakor sta ji oba povedala, je dobro vedela. Samo s tem, da je Ralf ni omahnil, ni mogoče misliti, da mu je s tem že rešil življenje, kajti ravnotežja mogoče še vendar ne bi bil izgubil. Vedela je samo, da ji je Ralf rešil brata. Ta gotovost jo je napolnjevala s hvaležnostjo in zato se je veselila, da mu je naklonila svoje sree. Njena ljubezen naj mu bo njena hvaležnost. In danes si je brez sramu priznala, da bi bila zelo nesrečna, ako bi si Jolanda v resnici pridobila Ralfa Bernda.

Mimogrede so tudi pričeli govoriti o Mertensovi družini in tudi o Jolandi, toda način, kako je Ralf kratko in hladno prešel ta predmet, je Evi Marijo prepričal, kako malo je Ralfu za te ljudi. Samo o teti Melaniji je govoril s spoštovanjem, kar je tudi ugajalo Evi Mariji. Imenoval jo je "prostovoljno sužnjo iz Ljubljane". Po tem označenju je Eva Marija takoj spoznala tetino dušo. Da, bila je prostovoljno sužnja, ker je ljubila, mnogo več ljubila, kot pa je bila ljubljena. Njen mož jo je vpregel v jarem — zato ga je ljubila; njena otroka sta hodila mimo nje po svoji poti, če je iz sebičnih nagibov nista izkoriščala — in zato ju je ljubila. Uboga teta Melanija!

Po večerji gredo vsi v Evin mali salon. Bilo je prvokrat, da je Ralf stopil v to sobo. Vsa njena notranjost je odsevala njen duh in Ralf je vstopil z nekim posebnim spoštovanjem, in čutil se je posebno počaščenega, da je smel stopiti čez prag.

(Dalje prihodnjik.)

STO LET FOTOGRAFIJE

S skromno slovesnostjo so zadnje dni odkrili mramorno spominsko ploščo na hišici, ki stoji na mestu tiste hiše, v kateri je pred sto leti umrl Joseph Nicéphore Niepce. Plošča predstavlja v jmetniškem reliefu podobo moža, ki ga Francija in ves svet slavi kot enega svojih najpomembnejših izumiteljev. Kajti Niepce ni nihče drugi, nego izumitelj fotografije, bil je prvi, ki je s pomočjo z lečo opremljene kamere izdelal na svetločutni plasti kolikor toliko stanovalne slike. Vse bistvene sestavine današnjega fotografskega postopka je družil že Niepceov izum v sebi in čeprav velja za pravega izumitelja fotografije dandanes njegov veliki rojak Jacques Mande Daguerre, je treba povedati, da je bil ta le izpopolnjen preedure, ki jo je bil izumil Niepce kot prvi.

Niepce se je bil prvotno z uspehom udeleževal v področju litografije, ko mu je šinilo v glavo, da bi izdeloval slike zunanjih predmetov s pomočjo solne svetlobe. Da se je ta ideja izkristalizirala v njegov postopek, je bilo treba seveda nešteto naključij in glav, ki so pred njim ustvarile podlago za njegovo znamenito "temno sobo", kamero obseno, prvotno obliko naših fotografskih kamer, je opisal že renesančni veleum Linardo da Vinci in Napolitanec della Porta je to kamero obseno opremil s preprosto lečo namesto dotdanje luknjice, v kateri so se križali žarki, da so potem v zadnji steni kamere narisali obrnjeno sliko zunanjega predmeta. Leča je dala neprimerno ostreje in svetlejšje slike nega luknjice. Od Portove kamere do fotografskega aparata je bil seveda še velikanski korak. Odkriti je bilo treba najprej še kemične temelje fotografije, svetločut srebrovih soli. To odkritje je napravil kakšnega pol stoletja pred Niepceom nemški zdravnik Johan Heinrich Schulze. Pomagal mu je slišaj. Nekega dne je Schulze eksperimental s srebrenimi solmi v stekleni posodi. Njegov smoter je bil čisto neke druge, a na svoje veliko začudenje je opazil, da je sol na tisti strani, ki je bila obrnjena v sonce, potemnela, dočim je ostala na odvrnjeni strani svetla. Na podlagi tega odkritja je potem Schulze kopal na plasti s srebreno soljo preproste prozorne in neprozorne predloge, kakor črte, liste, itd. Slike teh predmetov, ki jih je izdeloval brez kamere, so bile seveda ne trajne. Pozneje so odkrili, da se tudi mnoge druge snovi spreminjajo po bavi v svetlobi in ko je Niepce napravil s kamero svoje prve fotografije, je uporabljal kot svetločutko plast na pr. v sivčevem olju raztopljen asfalt. Če je osvetljeno ploščo s takšno plastjo položil potem v mešanico sivčevega in kamenenega olja, se je nespremenljivo, to je manj ali nič osvetljeni asfalt raztopil, osvetljeni asfalt pa se ni topil. Z jedkanjem tako obdelane plošče je nato Niepce pripravil plošče za tiskanje. Ta postopek, ki ga je imenoval heliografija, je bil pravi prednik fotografije. Ta je dobila svoj pravi obraz tedaj, ko se je Niepce po naključju seznanil z Daguerrom, ki se je bil že dolga leta bavil s istimi problemi kakor Niepce. Daguerre je bil izumitelj tretjega važnega elementa fotografije, namreč razvijanja oz. fiksiranja. Nekega dne je bil položil osvetljene plošče, na katerih pa ni bilo vide-

KAKO SE DELAJO SVETNIKI

4. junija je sedel irski ministrski predsednik De Valera z družino na častni tribun, da bi bil priča posebnega obreda v cerkvi sv. Petra v Rimu, kjer je proglasil papež Pij XI. v navzočnosti 30.000 ljudi za svetnika francoskega duhovnika blaženega Andre Fourneta, ustanovitelja reda Hčera križa. Cerkev sv. Petra je bila sijajno okrašena, zvečer je bila vsa fasada v lučah. Ljudstvo je čakalo na obred že od 6. jutraj, čeprav se je pričel šele ob 9. Papež so prinesli v cerkev v krasnem oblačilu na visokem naslanjaču. Okrog njega so bili zbrani kardinali, škofi in drugi cerkveni dostojanstveniki. V spremstvu kardinala je pristopil konzistorijalni advokat, pokleknil je pred papeževim prestolom in prosil papeža, naj proglasi blaženega Fourneta za svetnika instanter (takoj).

V papeževem imenu mu je odgovoril monsignor, da sveti oče prav dobro pozna lastnosti blaženega in da je pripravljen proglasiti ga za svetnika, da pa mora najprej poklicati na pomoč Boga. Vsi so poklekli in začeli prepevati litanije. Potem je konzistorijalni advokat znova prosil za kanonizacijo instansius (nujnejše). Odgovor se je glasil, da je papež temu naklonjen, da pa mora najprej prikljati žarke sv. duha. Po molitvi je advokat tretjič prosil za kanonizacijo instanter, instansius, instansissime (nujno, nujeje, najnujejeje).

Isti monsignor je v papeževem imenu odgovoril, da je papež sklenil opraviti zaželeno kanonizacijo. Vsi so vstali in papež je prečital dekret, ki z njim uvrstil duhovnika Fourneta med svetnike ter mu odredil mesto v pratiki. Sledila je pontifikalna maša in papež je dobil običajna darila, namreč dve sveči, dva kralja kruha, eden je bil pozlačen, drugi posrebrjen, dva sodčka, v enem je bila voda, v drugem pa vino, ter tri kletke z golobčami in tiamni pevkami. S tem je bil obred končan.

KDOR KAJ VE o mojem očetu Andy Krasovic je prošel, da javi njegovi hčeri: — Eleanor Krasovic, Box 823, Holliday Cove, W. Va. (6x 19,21,23,26,28&30)

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

s velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi sla-

bih razmer tako priza-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre
Ma Hitrem Ekspresnem Parniku
PARIS
1. JULIJA
11. Avgusta — 9. Septembra
ILE DE FRANCE
6. Julija — 28. Julija
CHAMPLAIN
14. Julija (ob polnoči) — 5. Avgusta
NILKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE
Za poljanila in polne liste vprašajte naše pooblaščenega agenta

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK

TEŽKA ŽELEZNIŠKA

NESREČA

Iz Nantes poročajo o težki železniški nesreči, ki se je pripetila te dni zgodaj jutraj, ko je skočil blizu mesta s tira pariški brzovlak. Prva poročila pravijo, da je zahtevala nesreča 14 človeških žrtev, 60 potnikov je bilo pa ranjenih. Bati se je pa, da leži pod razvalinami razbitih vagonov še več žrtev. Nesrečo je najbrž zakrivil strojevodja, ki je vozil s hitrostjo 90 km na uro po progi, kjer baš izmenjavajo prage. Lokomotiva se je prevrnila in postavila na glavo, stitje vagoni so se pa razbili.

Med ranjenimi je 15 težko ranjenih. Blizu Nantesa je bila poskodbena glavna proga in vlaki so vozili po stranski progi, določeni za tovorne vlake. Strojvodja pariškega brzovlaka se pa ni znenil za svarilo, naj vozi počasi, in baš v hipu, ko je krenil brzovlak z glavne na stransko progo, je vozil s polno hitrostjo nad 90 km na uro. Katastrofa je dohitela izletniški brzovlak, ki je vozil iz Pariza izletnike za binkostne praznike k morju. Na kolodvoru v Parizu je bil tako velik naval, da so morali poslati k morju tri vlake po vrsti. Katastrofa je doletela k sreči zadnji vlak, ki je bil najmanj napluten. Strojvodjo so takoj aretirali. Izgovarja se, da ni videl svarilnega znamenja, pisмено pa ni bil obveščen, da morajo voziti vlaki po stranski progi.

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko

Berilo

(ENGLISH SLOVENE READER)

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

ENGLISH SLOVENE READER

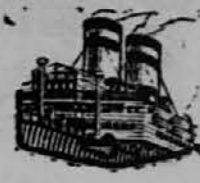
ENGLISH SLOVENE READER

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING NEWS

27. junija:	Leviathan v Cherbourg
28. junija:	Berengaria v Cherbourg
29. junija:	Conte di Savoia v Genoa
30. junija:	Majestic v Cherbourg
1. julija:	Paris v Havre
2. julija:	Lafayette v Havre
3. julija:	Korona v Bremen
4. julija:	Saturnia v Trst
5. julija:	Aquitania v Cherbourg
6. julija:	Deutschland v Hamburg
7. julija:	De France v Havre
8. julija:	Conte di Savoia v Genoa
9. julija:	Bremen v Bremen
10. julija:	New York v Cherbourg
11. julija:	Olympic v Cherbourg
12. julija:	Champlain v Havre
13. julija:	Rotterdam v Rotterdam
14. julija:	Rex v Genoa
15. julija:	Berengaria v Cherbourg
16. julija:	Leviathan v Cherbourg
17. julija:	Manhattan v Havre
18. julija:	Albert Ballin v Cherbourg
19. julija:	Majestic v Cherbourg
20. julija:	Lafayette v Havre
21. julija:	Europa v Bremen
22. julija:	Statenland v Boulogne
23. julija:	Hamburg v Cherbourg
24. julija:	Pres. Roosevelt v Havre
25. julija:	Bremen v Bremen
26. julija:	Venland v Boulogne
27. julija:	Aquitania v Cherbourg
28. julija:	Washington v Havre
29. julija:	Deutschland v Hamburg
30. avgusta:	Olympic v Cherbourg
31. avgusta:	Champlain v Havre
1. septembra:	Aquitania v Cherbourg
2. septembra:	Saturnia v Trst
3. septembra:	De France v Havre
4. septembra:	Venland v Boulogne
5. septembra:	Europa v Bremen
6. septembra:	Statenland v Boulogne
7. septembra:	Washington v Havre
8. septembra:	Mauretania v Cherbourg
9. septembra:	Deutschland v Hamburg
10. septembra:	Paris v Havre
11. septembra:	Olympic v Cherbourg
12. septembra:	Conte di Savoia v Genoa

7 DNI DO JUGOSLAVIJE
Z NAJHITREJŠIMI PARNIKI NA SVETU

BREMEN • EUROPA

Posebni vlak ob parniku v Bremerhavenu jamči najbolj udobno potovanje v Ljubljano. Izberite železniške zveze tudi iz Cherbourga.

Ai potujete z Ekspresnim Parnikom C O L U M B U S Za podrobnosti vprašajte kateregakoli lokalnega agenta ali

NORTH GERMAN LLOYD

57 BROADWAY, NEW YORK

57 BROADWAY, NEW YORK

57 BROADWAY, NEW YORK

57 BROADWAY, NEW YORK

57 BROADWAY, NEW YORK

57 BROADWAY, NEW YORK

57 BROADWAY, NEW YORK

57 BROADWAY, NEW YORK

57 BROADWAY, NEW YORK

57 BROADWAY, NEW YORK

57 BROADWAY, NEW YORK

57 BROADWAY, NEW YORK

57 BROADWAY, NEW YORK

57 BROADWAY, NEW YORK

57 BROADWAY, NEW YORK

57 BROADWAY, NEW YORK

57 BROADWAY, NEW YORK

57 BROADWAY, NEW YORK

57 BROADWAY, NEW YORK

57 BROADWAY, NEW YORK

57 BROADWAY, NEW YORK

57 BROADWAY, NEW YORK

57 BROADWAY, NEW YORK

57 BROADWAY, NEW YORK

57 BROADWAY, NEW YORK

57 BROADWAY, NEW YORK

57 BROADWAY, NEW YORK

57 BROADWAY, NEW YORK

57 BROADWAY, NEW YORK

57 BROADWAY, NEW YORK

57 BROADWAY, NEW YORK